

Zbrani spisi Pavline Pajkove. Drugi zvezek. V Celji, 1895. Tiskal, izdal in založil Dragotin Hribar v Celji. — Cena broširanemu zvezku 1 gld., elegantno vezanemu 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več. — Obseg: Roka in srce. — Mačeha — Očetov tovariš. — Pripovednik v sili. — Po naši sodbi so tudi tega zvezka povesti take, da utegnejo zanimati zlasti cne naše, posebej še ženske kroge, ki so sicer kar prikovani na nemške „Romanbibliothek“, Lese-kabinete“ itd. Tudi oni čitatelji ali čitateljice, ki se navdušujejo za Marlittovko, najdejo v njih nekoliko zadostila; kajti dozdeva se nam, da vsaj prva povest spominja za Marlittovkine znane motive. „Lj. Zv.“

Prva zdravnica v Avstriji. Te dni je imenoval vojni minister gospico dr. G. pl. Roth za pomočno zdravnico na zavodu častniških hčera na Dunaji. Gospica je učila se zdravilstva na vseučilišči v Brnu in ondu dobila doktorstvo. To je prva ženska, kateri se je dovolilo v Avstriji zdraviti.

Novice.

— **Mestna občina v Kranji** imenovala je povodom ustanovitve višje gimnazije v Kranji svojim častnim članom gg. dež. predsednika barona Heina, tedanjega naučnega ministra vit. Madejskega in drž. poslanca grofa Hohenwarta in izrekla zahvalo nastopnim gg.: dež. glavarju O. Detela, drž. poslancem Fr. Šukljeju, K. Klunu, dr. Andr. Ferjančiču in pl. Globočniku, dež. poslancema ces. svetniku J. Murniku; dr. Iv. Tavčarju, deželnemu šolskemu nadzorniku J. Šumanu in vladnemu svetniku J. Merku. Minolo soboto dne 19. t. m. je posebno deputacija izročila gosp. deželnemu predsedniku baronu Heinu krasno izdelano diplomo častnega meščanstva. Gospodom, katerim se je izrekla zahvala, so se izročile okusne opremljene zahvalne diplome. Gosp. grofu Hohenwartu, vitezu Madejskemu in pl. Globočniku so se diplome po pošti poslale.

— **Celjska gimnazija.** Naučna uprava je dovolila, da se napravi poralelka za prvi razred še-le ustanovljene slovensko-nemške gimnazije v Celji.

— **Shod trgovskih pomočnikov v Ljubljani.** Društvo avstrijskih trgovskih pomočnikov na Dunaji je sklicalo dne 15. t. m. v salonu hotela pri Maliču k posvetovanju tukajšnje trgovske pomočnike, katerih se je poleg treh vodij dunajske centrale gornjega društva zbralo do 203. Zborovalci so sklenili ustanoviti v Ljubljani podružnico društva avstrijskih trgovskih pomočnikov in delovati složno, da dospejo do splošne trgovske penzijske pravice.

— **«Ljubljanski Sokol»** je pri svojem izrednem občnem zboru dne 19. t. m. vsled odpovedi dosedanjega staroste gosp. ravnatelja Ivana Hribarja, volil ednoglasno za svojega starosta gosp. dr. Ivana Tavčarja, advokata v Ljubljani. Tudi je imenoval občni zbor prezaslužnega odstopivšega starosta svojim častnim članom, mu sklenil prirediti serenado in častni večer ter njegovo sliko obesiti na častnem mestu v novi telovadnici v „Narodnem domu“.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Upravni svet mestne hranilnice ljubljanske je za dobo treh let volil za predsednika gosp. Vaso Petričiča, za podpredsednika gosp. Ivana Gogola, za pisarniškega ravnatelja gosp. Ant. Klein-a, ravnatelja gosp. Antona Sveteka.

— **Odbor «Slovenske Matice»** voljen na zadnjem občnem zboru, se je nastopno konstituiral: prof. Franc Levec, predsednik, vodja dr. Fr. Lampe in župan Grasselli podpredsednika. Na novo je bil kot ključar izvoljen kanonik Ivan Sušnik.

— **Brv čez Ljubljaničo,** ki veže novo deželno bolnico in prisilno delavnico je že gotova in je pešcem dovoljena v splošno uporabo.

— **Družba sv. Mohorja** je pričela minole dni razpošiljati svojim udom knjige za l. 1896. Razpošiljanje knjig bo trajalo kacic 6 do 7 tednov in letos je ljubljanska škofija slednja na vrsti, da dobi knjige. Družba šteje letos 72 097 udov, torej 6235 udov več nego lansko leto.

— **Za ključničarje in mizarje** Sploh se je sodilo, da imajo nožarji pravico nabijati pante, zapaha in ključavnice na vrata in okna. Tudi se je ministerstvo za notranje stvari še pred kratkim izreklo, da imajo tudi mizarji pravico ta dela opravljati. Na rekurz na upravno sodišče je pa to odločilo, da imajo le ključničarji pravico nabijati pante, zapaha in ključavnice.

— **Skušnje na deželni kmetijski šoli na Grmu** pri Novem mestu vršile se bodo 30. t. m. Vstop k skušnjam je vsakemu dovoljen.

— **Strokovne šole.** V c. kr. obrtno strokovno šolo za lesno industrijo v Ljubljani se je vpisalo letos 67 rednih in 23 drugih učencev, šolo za umetno vezenje in šivanje čipek pa 26 rednih in 11 družih učenk. V čipkarsko šolo v Idriji se je vpisalo 45 učenk.

Iz družega nadstropja vržena.

Dne 20. oktobra zvečer je Kukovičeva hiša v Zagrebu bila prizor groznega dogodka. Ob polu devetih so slišali sprehajalci po Preradovičevi ulici klice na pomoč iz okna družega nadstropja. Na to je pa priletela z okna na ulico ženska, seboj potrgavši telefonsko žico. Vsa krvava je pala na trotuar in nezavedna ondu obležala. Seveda se je zbralo okrog nje nakrat polno ljudij. Bila je vsa obleka zamotana s telefonsko žico.

Došlemu zdravniku dr. Figatiču se je posrečilo spraviti jo k zavesti. Poslali so po voz in odpeljali jo v bolnico. Po izpovedbi zdravnika je malo upanja, da bi ozdravela. Povedala je, da jej je ime Viktorija Ključarič in ima 35 let. Popoludne je bila došla z siseškim vlakom. Iz okna jo je vrgel deželnobrambeni narednik Bebić. Jedno nogo in jedno roko ima zlomljeno, poleg tega pa več ran z bajonetom.

Policija je takoj prišla na lice mesta, v pisarni dotičnega batalijona, pa je bilo ondu le nekaj ordonančnih vojakov. Ti so povedali, da se je Viktorija Ključarić zares pripeljala s siseškim vlakom in jo je pričakoval narednik Petričić, ki jo je s kovčgom vred pripeljal v batalijonsko pisarno.

V pisarni sta bila tudi narednik Bočgaj in Bebić. Poslednji je prejšnji njen ljubček. Bebić in Petričić bila sta poprej v Petrinji. Bebić se je bil ž njo ondu seznanil in je zaradi njega prišla baje v Zagreb. Sestanek so slavili s pijačo, katero je plačala Ključarić. Ordonančni vojak je donašal vino, katerega so naredniki do polu devete ure izpili 5 litrov. Ko so se upijanili, se je mej njimi začel prepir. Narednik Bočgaj je odšel po nekem opravilu. Ko je odšel sta zaprla sobo druga dva narednika in tiščala v dekle, ki jim ni hotela povse ustreči, ter suvati z orožjem. Poškodovana sta jo na obrazu. Boreč se z vojakoma, je prišla do okna, ga odprla in jela klicati na pomoč. Bebić jo je prijel za noge in vrgel skozi okno. Ko je pala, se je zamotala v telefonsko žico, kar je pri-

pomoglo, da ni tako trdo priletela na tla. Drugače bi gotovo bila takoj mrtva. Narednika sta bila ušla in policija je tisti večer ni mogla dobiti. Drugi dan ju je dobila močno pijana in odpeljala v zapor.

— **Grof Taaffe**, bivši avstrijski ministerski predsednik leži nevarno bolen v Nalžovu. Zdravniki nimajo dosti upanja, da bi ozdravel Grof boleha za neko srčno boleznijo.

— **Nesreča na železnici in samomor**. Neka kmetica v Lipniku na Moravskem je zamudila osobni vlak in njen svak, ki je na železnici v službi, jej je pustil, da se je peljala s tovornim vlakom, dasi je prepovedano. Rekel jej je, da naj hitro skoči z vlaka, ko se ustavi, in odide, predno jo bode kdo zapazil. Nesrečnica je skočila z vlaka, ko se še ni popolnoma ustavil in prišla pod kolesa, ter bila takoj mrtva. Ko je njen svak to izvedel, je skočil pod neki osobni vlak, ki ga je povozil.

— **Povodenj** je pri Plovdivu v Bolgariji pretrgala železnico. Promet se je moral za nekaj dni ustaviti.

— **600 ljudij pri eksploziji poškodovanih**. Blizu Šanhaja na Kitajskem se je na ladiji „Kungpay“ ki je peljala vojake, dogodil razpok in je 600 mož poškodovanih.

— **Prvo žrebanje ogerske razredne loterije** je bilo minoli teden v četrtek in je žrebanje trajalo 4 dni. Prva vzdignjena številka, ki je zadela 80 kron, je bila 4603.

— **Viharji na morji**. Koncem minolega tedna so bili veliki viharji na Jadranskem morju. Pri Benetkah sta sepotopili avstrijska jadernica „Primo“ in grška ladija „Adelfolis“. Moštvo se je rešilo s plavanjem. Vihar je v Benetkah podrli več dimnikov. Pri Jakinu se je potopilo kacic dvauajst ribških čolnov. Ljudje so se večinoma rešili. Le kacic dvanajst jih je utonilo. Vsled viharja je morje poplavilo velik del mesta Avellino in se je vsled tega nekaj hiš podrlo.

— **Nameravani atentat**. Župnik Smagnjevič v Kutyju v Galiciji je dobil te dni pošto pošiljatev, v kateri je imela biti svetilnica. Župniku se je ta stvar sumljiva zdela in pošiljatve prejeti ni hotel. Pošiljatev se previdno odpre pri okrajnem sodišči v Kutyju in našli so v njej peklenški stroj, ki se vsled previdnega odpiranja ni razletel. Sodišče sedaj išče krivca.

— **Nesreča v gledališči**. V Kazanu je med predstavo v mestnem gledališči se pripetila eksplozija plina. Začelo je goreti v sobi za garderobo in dim se je valil na oder. Gledalcev se je polotil velik strah. V gnječi, ki je nastala, ko je vse hitelo k izhodu, je več ljudij zmečkanih in več poškodovanih.

— **Shod starcev**. Ameriški zdravnik dr. Karol Rice v Allianku v Ameriki je bil na 25. sept povabil na svoje posestvo stare ljudi bližnjih okrajev. Sešlo se je pri njem starcev bogatinov 140 od osemdesetih do 114 let. Najstarša je bila Elizabeta Beyer iz Jala, ki ima 114 let, katero je bil pripeljal najmlajši sin 70letni Viljem Beyer 24 angleških milj daleč. Gospa Priscila Spooner je bila druga po starosti. Rojena je dne 11. decembra 1783 leta. Spominja se še, da je 1799. leta gledala pogreb Jurija Washingtona. Katarina Huster je imela 111, Leticija Walker 110, 15 oseb je imelo od 100 do 108, 40 od 90 do 100 let. Najstarša zakonska dvojica sta bila Viljem in Elizabeta Ware, ker imata 100 oziroma 101 leto. Molitev pred kosilom je opravil 101letni pastor Janez Schäffer iz Severnega Bostona. 97letni dr. Gruwe iz Abiame je predaval pesem, katero je naredil za to slovesnost. Med gosti je bila tudi 101letna gospa Nancy Mac Kinley, mati guvernerja M. Kinleya.

— **Fonograf rešitelj v potrebi**. V neki veliki postaji v Ameriki so pri trombanji vode opazili, da jedna tromba neredno deluje. Pri tem se je slišalo neko čudno škripanje in cviljenje. Kako popraviti stroj, to je bilo težavno. Če bi ga jemali narazen, bi trebalo mnogo časa in bi se moralo delo

ustaviti. Ko bi poklicali iz Novega Jorka inženirja, ki je izdelal trombo, bi to stalo zopet mnogo časa. Prišli so na dobro misel, da z Edisonovim fonografom vjemejo to cviljenje in škripanje. Fonograf so poslali v Novi Jork. Inženir, ki ga je dobil, je takoj spoznal, kaj manjka. Brzobjavno je to naznanil in stroj so hitro popravili.

— **Boji z biki na Ogerskem**. Neka tuja družba je prosila, da bi se ji dovolilo za razstave v Budimpešti prirediti tudi borbo z biki. Ta želja se ji pa menda ne izpolni, kajti ogerska vlada ne misli dovoliti take zabave. Najbrž je ta tuja družba že sklepala, da bi take zabave morale izredno ugajati divjemu značaju Arpadovcev.

— **Bančni blagajnik — poneverjalec**. V Manheimu so te dni pregledovali blagajnico „Deutsches Unionbank“ in zasledili, da manjka 150.000 mark, katere je poneveril glavni blagajnik Rihard Mayer, ki je sedaj na potovanju v Italiji.

— **Atentat v Carmauxu**. V Carmauxu, kjer je štrajk stekleničarskih delavcev je prodajalec socialističnih časopisov Guilhem streljal na ravnatelja tamošnje steklarnice Resseguilerja in ga je lahko poškodoval.

— **Napad na ženo**. Na Dunaji je dne 21. t. m. napal čevljar Watzel na ulici svojo ženo s čevljarškim nožem, potem pa je še sam sebe zaklal. Oba sta smrtno nevarno poškodovana.

— **Gasometer razletel**. Na kolodvoru v Benethenu v Pruski Sleziji razletel se je gasometer in načelnika postaje, jednega mašinista in dva delavca je hudo poškodovalo.

— **Požar**. V Sajonšeku v Prusiji je pogorela jedna hiša. Pri tem je zgorelo deset otrok. Starišev ni bilo doma. Sodi se, da je kdo iz hudobije zažgal.

— **Mrtvo našli so na gori Wettershorn** gorski voditelji saksonski Terezijo Rohr. pri sebi je imela precej denarja.

— **V smrtni nevarnosti** zaradi hrepenenja po lepoti je dekla Kahlhauser v bolnici v Dunajskem Novem mestu. Neka prijateljica jej je svetovala, naj vsaki dan poje glavo užigalnega klinčka, pa bode lepa. Dekla je to storila, deset dni zaporedoma, potem je pa smrtno nevarno zbolela.

— **Pomanjkanje denarja na pošti v Srbiji**. V Belem Gradu že dlje časa ne morejo izplačati poštnih nakaznic, ker nimajo denarja. Ljudje, zlasti trgovci, ki bi denar potrebovali, so v veliki zadregi. Neki trgovski list priporoča, da bi se naročilo srbski narodni banki, da izplača nakaznice.

— **Nesreča na Nilu pri Kajiru**. Na reki Nil se je preobrnil brod, na katerem se je peljalo 60 ljudij, 50 jih je utonilo.

— **Nesreča na električni železnici**. V Belem Gradu se je prevrnil neki voz električnega tramvaja in so vsi ljudje, ki so bili v njem poškodovani.

— **Obsojen senator**. V Parizu so obsodili v jednoletno ječo senatorja Magniera zaradi sleparije pri francoski južni železnici.

— **Ladija se je potopila**. Jadrnica „Paritide“ se je potopila ob dalmatinskem obrežju. Peljala je vino iz Dalmacije v Benetke. Vse moštvo je potonilo.

— **Nazarejci v vojski**. Vedno se množe slučajji na Ogerskem, da se vojaški novinci branijo nositi puške, ker spadajo k ločini nazarejcev, katerih nauki prepovedujejo nositi orožje. Nedavno je v Raabu neki vojaški novinec se branil nositi puško. Ko ga z lepa, ne z grda niso mogli pregovoriti, da bi nosil puško, predstavili so ga k vozništvu, kjer mu ne bode treba puške nositi.

— **Oropan župnik**. V Steierdoru pri Temešvaru na Ogerskem je našemljen ropar prišel v farovž, zvezal osemdesetletnega župnika, papeževga kamornika Josipa Moserja, ga oropal denarja in drugih dragocenostij v vrednosti 26.000 gld.